

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - В А Р Н А
ФАКУЛТЕТ „ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН“
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Приета от ФС (протокол № 11 от 25.04.2024 г.):

Приета от КС (протокол № 8 от 11.04.2024 г.):

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Д. Георгиева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ВЪВЕДЕНИЕ В БАНКОВОТО ДЕЛО“

ЗА СПЕЦ: „Финанси“;

ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 5

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 270 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 9

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ	ОБЩО (часове)	СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ, т.ч.:		
ЛЕКЦИИ	45	3
УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	195	-

Изготвили програмата:

1.
(проф. д-р Ст. Вачков)

2.
(гл. ас. д-р Пл. Джапаров)

Ръководител катедра:
„Финанси“ (доц. д-р Стоян Киров)

I. АНОТАЦИЯ

Цел на дисциплината: Учебната дисциплина включва най-важните теми от съвременното банково учение. Лекционният курс има за цел да формира знания за комплексната природа на банковото предприятие.

Предварителни изисквания: Студентите трябва да притежават базисни познания за основите на финансовата наука (въведението във финансите) и паричната теория.

Изграждане на знание и разбиране: Лекционният курс изгражда знания за: еволюцията на банковата теория и нейната съвременна систематизация; особеностите на банковото предприятие и неговите функции; законодателните рамки на банковото дело; легалната дефиниция на „банка“; минималните изисквания за банкиране; особеностите на банковото производство и на неговия „изход“ (банковите продукти и услуги); иновациите на продуктите, услугите и процесите; конкуренцията и партньорствата в банковата сфера; банковите баланси; показатели за оценка на банковата дейност.

Приложение на знанията и уменията: Въз основа на придобитите знания се формират умения за: систематизиране на основните етапи от еволюцията на банковата теория и на нейните раздели; системно изследване на стопанската природа на банките и на техните функции; аргументация на състоянието, промените и основните акценти в банковото законодателство (надзора и регулирането на банковите институции); най-съществените измерения на иновациите в банкирането, диагностика на банковото производство; оценка на съвременната конкурентна среда в сектора на финансовите услуги; анализ на банковите баланси; интерпретация на показателите за оценка на банковата дейност.

Способност за разширяване на знанията и формиране на нови умения: Придобитите знания се разширяват при изучаването на дисциплините „Банкови сделки“ и на „Стратегически банков мениджмънт“ в специалност „Банков мениджмънт“.

Придобиване на ключови компетентности: При обучението по дисциплината по-важните компетентности, които студентите придобиват, са: предприемачески, цифрови и многоезикови.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
1.	ОБЩА ПРЕДСТАВА ЗА БАНКОВОТО УЧЕНИЕ	5	3	
1.1.	Еволюция на банковата теория			
1.2.	Възможности за систематизация			
2.	БАНКОВОТО ПРЕДПРИЯТИЕ	5	3	
2.1.	Стопанска природа			
2.2.	Рисково-адаптиран модел на банката			
2.3.	Ръководство и управление			
3.	БАНКОВИ ФУНКЦИИ	4	3	
3.1.	Постановки за базисните функции			
3.2.	Трансформационни функции			
3.3.	Системен подход към изследването на банковите функции			

4.	ОБЩА ПРЕДСТАВА ЗА РЕГУЛИРАНЕТО В БАНКОВАТА СФЕРА	5	3	
4.1.	Обществените интереси и целите на банковото регулиране			
4.2.	Съвременни измерения на банковото регулиране			
4.3.	Ключови регулации в банковото дело			
5.	ОСНОВИ НА ИНОВАЦИОННАТА ПРОБЛЕМАТИКА В БАНКИРАНЕТО	5	3	
5.1.	Подходи за дефиниране и видове иновации			
5.2.	Нагласата на банките към иновациите			
5.3.	Еволюция на иновациите в банковото дело			
6.	БАНКОВО ПРОИЗВОДСТВО	4	3	
6.1.	Позициониране, фази и граници			
6.2.	Фактори на банковото производство			
6.3.	Производствени центрове – основни компетенции и иновации			
7.	БАНКОВИ УСЛУГИ	4	3	
7.1.	Дефиниция на „банков продукт“ и „банкова услуга“			
7.2.	Особености на банковите услуги			
7.3.	Дигитализация на банковите продукти и услуги			
8.	КОНКУРЕНЦИЯ И ПАРТНЬОРСТВА В БАНКОВАТА СФЕРА	4	3	
8.1.	Традиционна представа за банковите конкуренти			
8.2.	Промяна в конкурентната парадигма			
8.3.	Бизнес партньорствата – принуда или обективна необходимост за банките?			
9.	БАЛАНСОВ ОТЧЕТ НА ТЪРГОВСКАТА БАНКА	4	3	
9.1.	Обхват и структура на активите			
9.2.	Банкови пасиви			
9.3.	Собствен капитал			
10.	ДОХОД, ПЕЧАЛБА И ИНДИКАТОРИ ЗА АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ	5	3	
10.1.	Прогнозиране на дохода и печалбата			
10.2.	Отчет за доходите			
10.3.	Индикатори за анализ на резултатите			
	Общо	45	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Междинен тест	1	30
1.2.	Практически казус	1	40
1.3.	Дискусионни въпроси	1	30
Общо за семестриалното оценяване:		3	100
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	95
Общо за сесийното оценяване:		1	95
Общо за всички форми на контрол:		4	195

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината в платформата за електронно обучение на ИУ – Варна.
2. Вачков, Ст. (2023). Кризисни рефлексии върху финансовото здраве на банковите клиенти. // Киров, Ст., Ст. Вачков, Л. Георгиев, М. Моравенов, Д. Рафаилов, Д. Петров, Л. Найденов, Н. Вълканов. *Covid-19 рефлексии върху финансовата стабилност*. Варна: Наука и икономика, 259 с. (глава пета, сс. 118-166).
3. Рафаилов, Д., Ст. Вачков, Л. Георгиев, Ст. Киров, Н. Вълканов, Кр. Найденова, Пл. Джапаров (2020). *Финансовата инфраструктура – състояние, проблеми, иновационен потенциал*. Варна: Наука и икономика, 309 с. (глави трета и четвърта, сс. 84-163).
4. Вачков, Ст. (2021). Пандемични рефлексии върху продуктите иновации в банкирането. // *Сборник доклади от Тринадесета научно-приложна конференция с международно участие "Инвестиции в бъдещето'2021"*, Варна, 2021, сс. 47-54.
5. Вачков, Ст., Л. Георгиев, Д. Петров (2016). *Банково дело. [електронен учебник]* // Варна: Наука и икономика.
6. Вачков, Ст. (научен ред.), Л. Георгиев, Ат. Камеларов (2009). *Въведение в банковото дело*, Варна, Стено.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Вачков, Ст. (2015). *Иновациите – новата нормалност в банкирането*. Варна: Наука и икономика, 228 с.
2. Вачков, Ст. (2016). Дигитални рефлексии върху банковата организация. // *Годишник на ИУ*, т. 88, 2016, Варна: Наука и икономика, с. 129-230.
3. Dzhararov, P. (2020). Application of Blockchain and Artificial Intelligence in Bank Risk Management. *Economics and Management [Икономика и управление]*, Blagoevgrad: South-Western University Neofit Rilski, 17 (1), 43-57.
4. Ettmann, B., K. Wolff (2024). *Kompaktwissen Bankbetriebslehre*, Braunschweig: Westermann Berufliche Bildung.